

Les "dues" Alemanyes s'assemblen una mica més

Al cap de cinc anys de la reunificació les xifres diuen que el nivell de vida de l'est s'acosta cada cop més al de l'oest. Els bons resultats econòmics coexisteixen amb nostàlgies i polèmics ajustaments de comptes.

Una fletxa lluminosa incorporada a l'estructura dels semàfors seria l'única "herència" de la RDA que les autoritats viàries haurien decidit d'incorporar al patrimoni de l'Alemanya unificada. La notícia, comentada en estil de broma pels mitjans de comunicació més oficialistes o més sensacionalistes, és un de tants contrapunts frívols destinats a contrarestar els aspectes més incòmodes que planteja el debat que s'obre, just quan fa cinc anys de la reunificació. Debat prou mogut, tant per les polèmiques sentències de Günther Grass com per la defensa pública que ha fet Mikhaïl Gorbaxov dels homes que van fer possible la reunificació i, als quals, ara els demanen responsabilitats polítiques, i fins i tot penals, amb efectes retroactius. L'ex-president soviètic no entén per què l'ex-ministre Hans Modrow, l'home que va obrir el mur, l'acusen ara d'haver fet frau electoral a la RDA i Gregor Gysi, que va netejar el partit comunista, el presenten com espia de l'Stasi.

La broma de la fletxeta als semàfors tampoc no pot desviar l'atenció sobre l'autèntica herència estètico-infraestructural de la RDA. Només cal contemplar l'escenari, el paisatge urbà del Berlín Est, per arribar a la conclusió que hauran de passar uns anys perquè quedin polits tots els omnipresents blocs de rajoles blanques i verdes de la perifèria o es recicli el conjunt d'edificis estalinistes que conver-

DOMÈNEC UMBERT

El cotxes marquen la diferència quant a la capacitat consumista dels alemanys d'un costat i d'un altre. El poder adquisitiu dels ossi és encara menor.

teixen la Karl Marx Allee en una rèplica de l'avinguda Lenin de Moscou.

I si és una frivolidat assegurar que, de l'Est, només en resta la fletxa lluminosa, no és pas menys simplista presentar tota l'ex-RDA com un immens decorat on només es projecten l'*Ost-algie* (nostàlgia de l'Est) i tenen ressò les profecies sòrdides. La complexitat del procés d'unitat d'Alemanya fa que moltes vegades el relat del cost humà, el drama pur i dur, enteli allò que hi ha de positiu. I tot i que en nom de la macroeconomia han tapat no pocs despropòsits socials, l'últim estudi de l'Institut de Recerca de Halle prova d'esbrinar amb ponderació què hi ha darrere aquest 9% de creixement anual al territori de l'antiga RDA.

L'informe remarca que les condicions de vida de l'Est i de l'Oest s'acosten. Els antics ciutadans de la RDA, els anomenats *ossis* disposen de tantes rentadores automàtiques, televisors, cadenes de música i ordinadors com els *wessis*, els seus compatriotes occidentals. Potser els cotxes marquen les primeres diferències quant a capacitat consumista: si un de cada dos habitants de l'Oest té vehicle propi, a l'Est només en té un de cada 2,3.

L'informe explica que la capacitat adquisitiva d'un *ossi* és encara el 78% de la d'un *wessi*. I que mentre un assalariat de l'Est treballa 1.700 hores l'any un de l'Oest només en fa 1.580.

El capitalisme ha pogut decebre no pocs ciutadans de l'Est, però, a uns quants, els dona disgustos d'allò més grossos. Molts joves que s'havien cregut que era fàcil això de crear-se la pròpia empresa i d'enriquir-se han tastat que dur i que castigador pot ser el mercat: segons l'informe de l'Institut de Halle 1.668 empreses han fet fallida durant els primers mesos de 1995. La majoria d'aquestes empreses havien estat creades per joves que, segons l'informe, no sabien ben bé el significat de la competitivitat, de l'experiència i del *savoir-faire*.

Però, en canvi, i segons l'informe, els *wessis* volen copiar dels *ossis* el sistema de guarderies i jardins d'infantesa, i no amaguen una certa enveja per alguns hàbits "progressistes" dels seus conciutadans de l'Est: estan més predisposats al voluntariat social; van més al teatre, no miren tant la televisió, ni mengen tant de greix, fan més esport, i resulta que viuen de dos a tres anys més. **Llibert Ferri**